

NAZI-SLAGET

FEM NORSKE

Fremstilles for fengsling i dag

STOCKHOLM (VG) Minst fem nordmenn sitter arrestert i politihuset på Kungsholmen i Stockholm. I dag avgjøres det om de skal fremstilles for fengsling. Nordmennene ble pågrepet under de voldsomme gatekampene i Stockholm natt til søndag. Samtlige ble innbrakt for såkalt «voldsomt opplop», hvilket kan resultere i lange fengselstraffer.

Over hundre personer ble innakt etter kampene natt til i. I løpet av gårdsdagen ble de fleste satt fri etter avhør.

Etter det VG får opplyst ved kriminalvakten venter i alt 12 personer på å bli fremstilt for eventuell fengsling i dag. Minst fem av disse er nordmenn.

Sverget hevn

Dermed har den norske kringingen av skinheads og erklærte rasister åpenbart greid å markere seg i de voldsomme sammenstøtene med politiet.

På forhånd sto skinhead-lederen Jan Holthe (24) fram på TV4 og sverget hevn over politiet. Årsaken er at politiet skjøt en skinhead i Malmö natt til lørdag. En annen fikk flere skudd i benet.

— Etter min mening skulle enda flere ha blitt pågrepet for «voldsomt opplop», sier politiets operative sjef Curt Nilsson til Dagens Nyheter i dag.

Såkalt «voldsomt opplop» har høy strafferamme i Sverige. For anførere kan resultatet bli opptil ti års fengsel, for medløpere opptil fire år.

— Brøt løfte

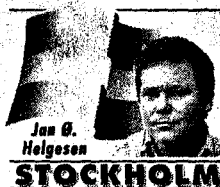
Politiet mener at deres strategiløst lyktes 90 prosent, men legger ikke fingrene imellom hverken når det gjelder rasistene eller mot-demonstrantene.

— Anti-rasistene hadde lovet å respektere de andres rett til å demonstrere. De brøt løftet og har skylden for at det ble så store uroligheter, sier Curt Nilsson.

TØFT UTSTYR TIL POLITIET

STOCKHOLM (VG) Alt tyder nå på at det svenske politiet får tøffere utstyr og større fullmakter. Det betyr pansrede kjøretøy, vannkanoner og massearrestasjoner. Køller, hester og hunder holder ikke! Justisministeren antyder nå nye regler og mer ressurser til politiet.

Mange ser det blodige nazislaget mellom skinheads og politiet som en generalprøve foran Europamesterskapet i fotball til sommeren. Det er klare likhetstrekk mellom fotballpøbelen og gjengene med skinheads. Eller de danske BZ-erne.

Spesialtrenet

Sixten Månsson som er politisjef i Lund uttalte i går at hans folk ikke er utstyrt for å greie de danske BZ-erne. Den harde kjernen av danske husokkupanter er spesialtrenet til å slåss mot politistyrker.

— Vi må vurdere å bruke pansrede kjøretøy mot slike folk, sa han.

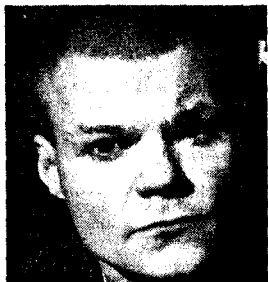
Den svenske justisministeren Gun Hellsvik ber nå om full gransking av politiaksjonene i Stockholm og Lund. Hun vil vite hvorfor lovlig demonstrasjon ble stanset av politiet. Men hun er ikke kritisk til politiets handlemåte.

— Jeg har ikke noe å innvende mot politiets arbeid i denne saken, sier justisministeren til Expressen. Derimot mener hun at politiet må få utvidete fullmakter i sitt fremtidige arbeid. Det betyr mer ressurser og nye regler, sier hun.

Justisministeren ønsker ikke å konkretisere hva nye regler innebærer. Krefter i politiet har lenge bedt om fullmakter til å foreta såkalte massearrestasjoner. Under fotball-EM kan det bli behov for å rydde et helt område for folk på kort tid. Spesielle kjøretøyer med vannkanoner står derfor på politiets ønskeliste.

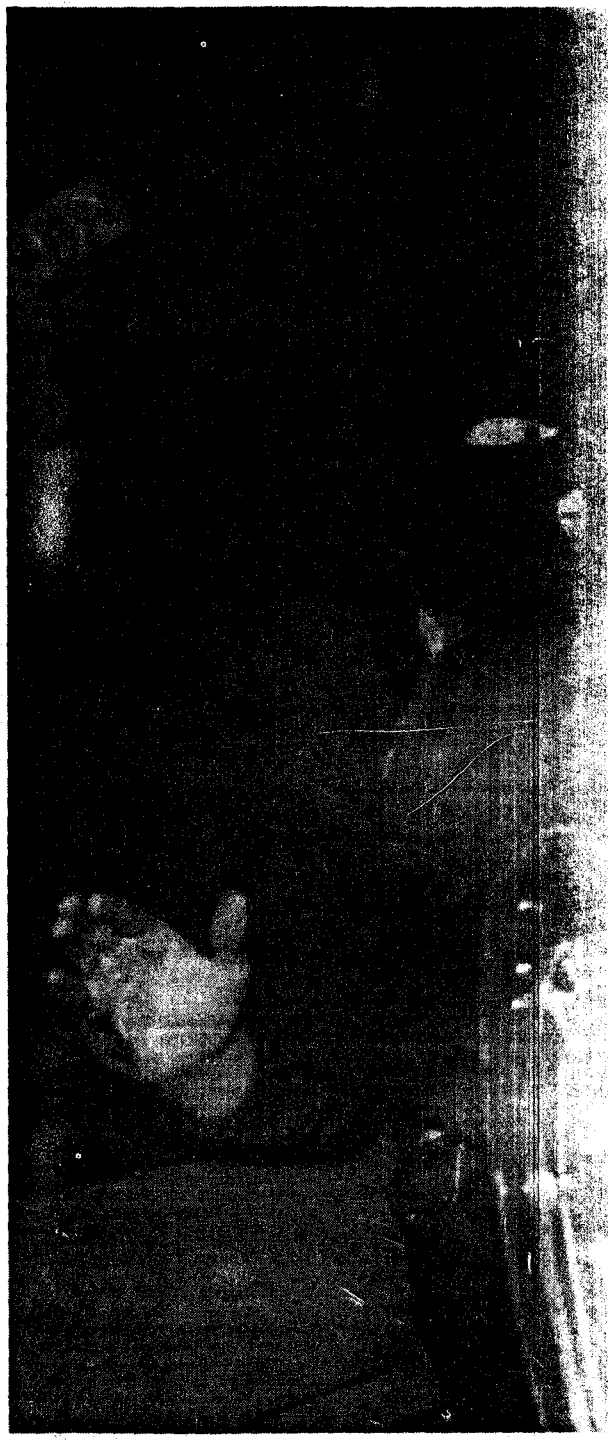
Ole Krogstad (25) — midt i tumultene i Stockholm.

Jan Holthe (24) — midt i tumultene i Stockholm.

Petter Kristian Kyvik — i fremste rekke i Lund.

NAZI-HILSEN: En skinhead gjør nazi-hilsen til det svenske i helgen. Minst fem av dem er nordmenn.

Michael Knutsen (25) — som observatør i Lund.

NORSKE SKINHEADS

Av HANS-CHRISTIAN VADSETH I Stockholms gater var de norske skinheads Ole Krogstad (25) og Jan Holthe (24) fra gruppen Boot Boys midt i helgens rasetumult.

■ Sammen med dem var minst 40 andre skinheads, nynazister og innvandringsmotstandere, hovedsakelig fra Brumunddal og Oslo.

■ I første rekke blant svenske ekstremister i Lund: Den norske nynazisten Petter Kristian Kyvik.

■ Som observatør på sidelinjen: Høyreekstremisten Michael Knutsen (25) fra Ullensaker — en brobygger mellom de ulike gruppene på ytre høyre fløy.

■ I Stockholm var også forsker Tore Bjørge fra Norsk Utenrikspolitisk Institutt (NUPI) til stede, som observatør. Han forsker på politisk vold i Skandinavia.

— Det er ikke tvil om hvor de norske skinheads får mange av sine ideologiske impulser fra. Nordmennene er læregutter hos sine mer tallrike, bedre organiserte og mer militante svenske forbundelser, sier Bjørge til VG.

Selv var han ute i Stockholms gater og opplevde på nært hold deler av opplyene i forbindelse med kong Carl XIs dødsdag. At norske ekstremister var på plass, overrasker

ham ikke — det er etter hvert blitt en tradisjon. Men antallet mener Bjørge var større enn tidligere.

Natt til lørdag ble den 23 år gamle skinhead Michael Krusell skutt av svensk politi. Selv om heltedyrking er et mer sentralt trekk hos svenske høyreekstremister, utelukker ikke Bjørge at Krusell også kan bli en martyrskikkelse for norske skinheads. Nordmannen Holthe

PÅGREPET

Tror du Norge kommer til å oppleve noe lignende som helgens svenske opptøyer?

Bertil Jenssen (23)
skoleelev, Oslo

— Ja. Jeg tror ikke det er til å unngå at utviklingen går i en hardere retning.

Tommy Wish (22)
annonsekonsept, Bodø

— Nei. Jeg tror det kommer til å bli bråk på samme måte som vi har sett tidligere, men i mindre grad enn i Sverige.

Siri Breivik Jensen (20)
student, Hamar

— Nei. Det har jo vært en del i Norge allerede, men jeg tror ikke det blir mer. Reaksjonen mot Myrdal-møtet i Oslo var en viktig markering.

Monica Jenssen (21)
eksperitter, Oslo

— Ja, jeg tror det går mot stadig hardere fronter i denne saken.

Line Selfors (20)
annonsejef, Bodø

— Ja, vi har jo en tendens til å ta etter svenskene i de fleste saker. Jeg tror det kan skje i dette spørsmålet også.

politiet natt til søndag. Minst 12 skinheads sitter arrestert i Stockholm etter opptøyene

Foto: PRESSENS BILD

ER LÆREGUTTER

var blant de mange som på svensk TV sverget hevn etter hendelsen.

— Jeg mener det er grunn til å ta hevn-ropet meget alvorlig, muligens bokstavelig — spesielt fordi det var en politimann som skjøt en skinhead. Politiet er i disse ekstremistenes forestillingsverden et av redskapene for en verdensomspennende jødisk sammensvergelse, sier Bjørge.

Akkurat uttrykket ZOG — «zionist occupation government» — har lenge vært et sentralt begrep i ideologien til den svenske «Hvit makt-bevegelsen». Nå er uttrykket også tatt opp i vokabularet og tankegangen til de norske meningsfellene.

Han mener drapet i Malmö kan bety en opptrapping av «krigen mot ZOG», og at det er fare for en terrorkampanje mot politi og andre myndigheter.

Dette tankegodset er bare én av tingene skinheads-gruppen Boot Boys har plukket opp fra sine forbindelser i Vitt Arisk Motstånd (VAM):

— De er inne på samme sporet, men ligger foreløpig et stykke etter utviklingen i Sverige. Den relativt store norske kontingenten som var i Sverige i helgen, er et tegn på at forbindelsene over grensen er ytterligere forsterket, sier Bjørge.

VAR IKKE I SVERIGE

NMI-tilhengeren Arild Elvsvæn fra Brumunddal var ikke i Sverige under helgens opptøyer, slik VG fikk opplyst og skrev i går.

— Jeg fikk forespørsel om å være med en gruppe fra Brumunddal. Men jeg er arbeidsledig og hadde ikke råd. Derfor ble jeg hjemme, sier Elvsvæn til VG.